

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1916. 33. szám.

Budapest, augusztus 15.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kladóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.

Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik

minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A hamis feljelentés következménye.

Irtó: Justus.

Szabályaink és utasításaink, de maga a csendőri állással járó kötelezettség is, szigorúan megkövetelik minden csendőrtől, hogy bármely eseményről, legyen az szolgálati ügy, vagy bűnügyekben való nyomozás eredménye, a tiszta valóságot jelentse.

Valótlan állításokkal való védekezés, előjáróknak vagy hatóságoknak valótlanságokkal való félrevezetése, nem egyeztethető össze a csendőri állásával. A közbiztonsági szolgálattal összefüggő esetekben pedig, — legyen az büntett vagy csak egyszerű kihágás is, a melyekről szóló csendőri feljelentés vagy tényvázlat a közigazgatási hatóságok, illetve büntetőbíróóságok elé kerül, hogy azok alapján kihágási vagy büntetőbíróesági eljárás indítható, — valóságos bűncselekmény a valótlanság vagy elferditett tények bejelentése.

Eltélni való az erre való törekvés még abban az esetben is, ha az ily jelentések adatainak valótlanságát a hatóság idejekorán felismervén, nem hoz az ügyben büntető határozatot, hanem megszünteti az eljárást, mielőtt a jogtalanul vagy alaptalanul meggyanúsítottak erkölcsi vagy anyagi kára származnék belőle.

Vannak esetek, a melyeknek miként történt megkezdésére és elkövetésére, valamint a tettes vagy tettesek kitérére nézve is egyedül a nyomozati eljárást lefolytató csendőrijárőr tehet csak tanúságot és vannak olyanok is, a melyekben szerepel ugyan egy-két tanu, de ezek vagy a szavahihetőségük tekintetében megbízhatatlanok, vagy oly kevéssé ismerik a feljelentett bűneset vagy kihágás körülményeit, hogy vallomásaikból a hatóság nem tud magának tiszta képet alkotni az eljárás alatti esetre nézve és ilyenkor rendszeren a nyomozatot teljesítő csendőrijárőr vallomása dönti el a büntető eljárás mikénti befejezését.

Ha már most ilyen esetekben a nyomozatot teljesített csendőrijárőr bármi okból is — legyen az rokon- vagy ellenszenv, esetleg csupán arra irányuló törekvés, hogy a szóbanforgó kihágás vagy bűncselekmény kiderítetlen ne maradjon — valótlanságokat tesz és ezt a valótlanságot, a bírósághoz vagy hatósághoz beidézettván,

tanukénti kihallgatása alkalmával is megerősíteni igyekszik, e tetteivel egy alább megjelölendő bűnhalmazat teljes kritériumait kimeríti.

Ugyanis, ha a valótlanság jelentéstétel csupán a nyomozás körüli felületességéből vagy mulasztásból ered, a cselekmény a közhatalom vagy szolgálat kötelességei elleni vétséget foglalja magában. Ha azonban a nyomozatot teljesítő csendőrijárőr tagjai már a feljelentés szerkesztésekor azzal a szándékkal tárgyalnak abban valótlanság vagy szándékosan elferditett tényeket, hogy gyanúsítottak azzal kárt — erkölcsi vagy anyagi kárt — okozzanak: a hivatalos vagy szolgálati hatalommal való visszaélés büntetést követik el.

Abban az esetben pedig, ha mindezek felül még arra is vetemednének, hogy a feljelentett ügyben való tanukénti kihallgatásukkor akár rosszakaratból, akár pedig csupán abból a célból is, hogy nem akarják az előbbi jelentésükkel ellentétes vallomással magukat hátrányos megítélésnek kitenni: hamis tanuvallomást tesznek, akár megesküsznek e vallomásaikra, akár nem: a hamis tanuzással elkövetett csalás büntetéseben válnak bűnösökké.

Nem akarjuk itt megingatni a csendőrségbe vetett bizalmát sem a lakosoknak, sem a hatóságoknak, és a csendőrlegénységet sem akarjuk meggyanúsítani. Mert határozottan állíthatjuk, hogy még eddig feltétlen hitelességüknek ismerte el minden hatóság a csendőri feljelentések adatait s e részben előkelő helyekről és hatóságoktól nyert többszöri elismerő nyilatkozatokkal is dicsekedhetünk.

Hogy ezt most mégis szóvá tesszük, annak egy sajnálatos eset az előidézője, a melynek következtében egyik bajtársunk, bár jelentéktelen volt az eset, a melyben ő a bírósághoz terjesztett jelentésében a tényeknek meg nem felelő adatokat jelentett be, súlyos büntetésén felül, de annak törvényes következményeként, állását és rendfokozatát is elvesztette.

A régebbi viszonyaink idejében találtunk volna ennek közlésére más módot is. De most, mikor az ilyen ügyekben való honvédbíróesági tárgyalások is nyilvános jellegűek, a melyeken legalább ilyen esetekben, bárki is megjelenhet és tudomásul veheti a tárgyalás anyagát

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánshíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszeresek javítása, vétel és becsapása. — Árjegyzék minden hangszerrel külön kúldatik.

s az erre vonatkozólag hozott ítéletet, nem vétünk testületünk érdekei ellen, ha szaklapunkban az esetet röviden ismertatva, ahhoz való következtetésképen a csendőrlegénység részére jövőbeni figyelmeztetésül, rövid oktatást fűzünk.

Nyilvánvaló, hogy a téves vagy helytelen felfogásoknak másoktól való eltanulása alól testületünk tagjai sem tekinthetők kivételeknek. S köztudomású az is, hogy a legtöbb esetben sohasem a más, hanem a maga kárán tanul a kevésbé óvatos és kevésbé előrelátó ember.

Mégis, abban a reményben, hogy a helyesen gondolkozó bajtársainkat ebben a tulajdonságaikban megerősítsük, az ingadozókat pedig káros tulajdonságaik elbagyására serkentsük, valamint azért, hogy téves felfogásból, szolgálati tulbuzgósághól, vagy bármi más okból mások is hasonló hibába ne essenek, az alábbiakban közöljük ezt a sajnálatos esetet.

Még a múlt évben történt, hogy egyik hegyvidéki község határában ismeretlen okból erdőégés keletkezett, a melynek következtében az erdő tulajdonosa mintegy 60 korona kárt szenvedett.

Az illetékes őrsparancsnokság egy járőrt vezényelt ki az eset kiderítésére, ez a járőr azonban nem tudta megállapítani a tűz keletkezési okát, sőt még azt sem, hogy a tűz gondatlanságból-e vagy szándékos gyújtogatásból keletkezett.

Erre a jelentésre utasította az őrsparancsnok a bevonult járőr vezetőjét, hogy szerkeszse meg az esetről szóló jelentése fogalmazványát és tüntesse fel abban gyanúsítottként a káros gulyását, mert ő és egyik caendőre éppen azon a napon nappal jártak a tűz színhelye környékén, a mikor következő éjjel a tűz keletkezett és akkor tettenérték az említett gulyást, a mint melegedés czéljából tüzet rakott s miután azon figyelmeztetésükre, hogy azt oltsa el, rá sem hederített, ők maguk — a járőr — taposták el azt. Ebből a körülményből pedig valószínűnek lehetett tartani, sőt miután a hideg idő miatt melegedés czéljából rakta a gulyás a tüzet, bizonyosra is lehetett venni, hogy a járőr eltávazása után újból tüzet rakott és gondatlanságból nem oltotta el azt, mikor eltávozott s az akkori (tavaszi) állandó szeles időben a szél hordta a tüzet az erdőbe, a mitől aztán a száraz avar három különböző helyen tüzet fogott.

Az őrsparancsnoknak ez az előadása és tanuként való ajánlközvése megnyugtatta a járőrvezetőt az eset valódsága felől s anélkül, hogy kötelességszerűleg őrsparancsnok másodcaendőréül is kikérdezte volna s az ekként megállapított tényállást közölte volna a tagadásban levő gyanúsítottal s annak védekezését is felvette volna az általa szerkesztett fogalmazványba, olyan értelemben szerkesztette azt meg, mintha az őrsparancsnok és annak másodcaendőre teljesen meggyőződtek volna

gyanusított gondatlansága felől s ennek a fogalmazványnak hasonló szövegű tisztázata az őrsparancsnok aláírásával került a kir. járásbírószág elébe.

Minthogy pedig a tagadásban levő gyanúsítottal szemben csupán az őrsparancsnok és ennek másodcaendőre voltak a gondatlanságot bizonyító tanuként bejelentve, a kifüszött tárgyalásra ezeket is megidézte a járásbírószág, a hol a másodcaendő, a ki időközben az őrsről elhelyeztetett, nem is tudván miről van szó, az őrsparancsnok által való kioktatás folytán, a bíróság előtt is tagadásban volt gyanúsított, illetve már ekkor vádlott terhére vallott, a minek következtében azt három napi fogházra ítélte a bíróság s ez a közbevetett fellebbezés után jogerőre emelkedvén, elítélt azt le is töltötte.

Itt megjegyzem, hogy mindezeknek nem lett volna szabad megtörténni, mert a szakaszparancsnokság már akkor, midőn az esetről szóló fogalmazvány hozzá került, arra vezetett háttérrel figyelmeztette az őrsparancsnokot, hogy a tagadásban levő gyanúsítottal szemben a bizonyíték nem elegendő, tehát ne tekintse kiderítettnek az esetet, hanem nyomozzon még tovább és a pótnyomozás eredményéről úgy hozza, mint változás esetén a bírósághoz is póteljelentést tegyen.

Ezt a pótnyomozást állítólag — legatább a szolgálati okmányok szerint — maga az őrsparancsnok fogatosította, újabb eredményt, illetve határozottabb bizonyítékokat azonban, a mint azt a szakaszparancsnoksághoz bejelentette, megállapítani nem tudott. S bár e jelentésére újból csak a nyomozás tovább folytatására vonatkozó parancsot kapott, azt mégsem folytatta, hanem hagyott mindent a régiben, sőt közömbösen vette a gyanúsítottnak teljesen ártatlanul való elítélését is.

De nem lett volna baj ebből sem. Elvégre nem is olyan lehetetlenség volt az, a mit állítottak. Melyik pástor lenne oly állhatatos, hogy hideg időben, közvetlen az erdő mellett lévén, tüzet ne rakjon? Az pedig szinte természetesen látszik, hogy ha a gondjaira bízott jószág azalatt, míg ő a tüzrakással és melegedéssel volt elfoglalva, tilos helyre ment, a pástornak nem a tűz eloltása az első, hanem a jószágának a tilos helyről való kiterelése. És, ha ez esteli időben történik, mikor a jószágot már a majomba be kell bújítani, bizony nem igen megy vissza a pástor a tüzhöz, hogy azt oltsa, legfeljebb akkor, ha az az útjába esik.

Szóval az elítélt belenyugodott a sorsába, elítélése ellen perújítással nem élt, sem az őrsparancsnokság ellen nem tett panaszt a hamis feljelentése miatt.

A baj azonban onnan származott, hogy a másodcaendő, a kit az őrsparancsnok fejelemetlen magaviselet miatt feljelentett, bosszúhól elárnlta a szakaszparancsnokság előtt ezt az esetet és egy másik, hasonló módon elintézett kihágást s ugyanekkor állott elő azzal is, hogy ő arról az egész esetről mindaddig, míg a

Ha fáj a feje

ne létovázzék, hanem
használdjon azonnal!

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Árát K 1.20. — Kapható minden gyógyszerban.
Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingyen postai szállítást.

A galicziai harczterekről. — Egy lovashadosztály bevonul egy faluba.

birósághoz nem idéztetett, semmit sem tudott, gyanúsítottat nem is látta, nem is ismerte és csak azért vallott ott a feljelentés adataival egyezően, mert az őrsparancsnok, mielőtt kihallgatáshoz állottak volna, kioktatta őt, hogy miféle esetről van szó s hogy miként valljon.

Több mint bizonyos, hogy ennek a boszútól vezetett csendőrnek fogalma sem volt arról, hogy árulkodásával nemcsak őrsparancsnokának, hanem magának is ártani fog. Sőt az is bizonyos, hogy csendőr létére még azt sem tudta, hogy a bíróság előtti hamis vallomással minő büncselekményt követett el. Mert, ha ezeknek akármelyikét is tudta volna, bármennyire szándékában is volt, hogy őrsparancsnokának kellemétlenséget okozzon, nem ezzel a leleplezéssel tette volna azt.

Az őrsparancsnoknak a fentebbvázolt cselekményében, miután nyilvánvaló volt, hogy neki csupán az volt a célja, hogy a tüzeset kiderítetlen közbiztonsági zavaroként fenn ne maradjon, úgy az elsőfoku bíróság, mint a legfelsőbb honvédtörvényszék a katonai büntetőtörvény 593. §-a szerinti, a közhivatal vagy szolgálat kötelességei elleni vétséget látta fennforogni, a mely így szól:

„Közhivatalnokok vagy szolgák, kik hivatali vagy szolgálati esküvel fogadott köteleességüket szorgalomhiányból vagy könnyelműségből teljesíteni elmulasztják és emiatt a megelőző megintés után már fegyelmi uton is fenytettek, újsb visszaesés esetében elbocsátással büntetendők.

Ugyanigy büntetendők azok a közszolgálatban alkalmazott egyének, a kik nem ugyan a Kbtk. 380. §-a szerinti körülmények között (tehát nem károkozási szándékkal), de szabályellenes eljárásuk elpalástolása céljából vagy más okból hivatalos kiadványokban vagy szolgálati beadványokban valótlan ténykörülményeket hoznak fel.»

A törvényszakasznak ez a második bekezdése az, a melyet az őrsparancsnok, hogy szabályellenes eljárását, a nyomozás körül tanúsított mulasztását, felületességét és közömbösségét palástolja, a valótlan jelentéssel megsértett.

A mi pedig a csalás büntetést illeti, a mi tulajdonképen úgy az őrsparancsnok mint másodcsendőre lefokozását és elbocsátását vonta maga után, erre nézve a Kbtk. 504. §-ában a következőket találjuk:

„A tett minőségénél fogva büntetetté válik a csalás:

a) ha . . . a bíróság előtt hamis tanúság ajánlatot vagy tétetett, habár ez egyszersmind esküajánlást vagy letételt nem is foglal magában.»

De hiszen szinte feleslegesen látezik itt ezeket a törvényszakasokat ismertetni. A csendőr a törvény őre, közbiztonsági közeg. Kötelessége épen az, hogy a törvénytelenéget megakadályozza. Azt pedig épen a hivatásával járó tanulmányaiból tudja, hogy valakinek valótlan tények alapján való feljelentése vagy bármely ügyben való hamis tanúságtétel, törvényellenes cselekmény.

És ezt nem is szabad oly könnyelműen felfogni. Sok és fontos érdek fűződik ahhoz, hogy a csendőri feljelentések adatainak valódiságához kétség ne férjen.

Mi lenne az igazságszolgáltatásba helyezett bizalomból, ha a csendőr vagy más közbiztonsági közeg a nyomozás

körül elkövetett felületességét, szabálytalanságát, közömbösségét mindannyiszor egy épen előkapott egyén terhére tett hamis jelentéssel igyekeznék leplezni s az ilyen jelentések alapján mindannyiszor ártatlant ítélne el a bíróság?

Igaz, mint azt már más alkalommal is említettük, hogy a csendőri jelentés csupán tájékoztatásul szolgál a hatóságok előtt. De tudatos valótlanúságot még sem szabad abba felvenni. Mert, mint ez a most ismertetett eset is igazolja, történhetnek esetek, a mikor az a csendőri jelentés, a szereplő csendőrök tanuvallomásával is megerősítve, alapot nyújthat egy ártatlan elítélésére.

De ezen a hivatalos kötelességén kívül másik hivatalos köteleesség: a testület érdeke is azt parancsolja, hogy a csendőrnek minden szava, minden írott betűje csak a tiszta igazságon alapuljon. Egyes emberek bűnét nem lehet ugyan egy testület terhére felróni, mégis tagadhatatlan, hogy egy ilyen eset a testületet is érzékeny oldaláról érinti, a mennyiben hátrányos feltevésekre vagy megjegyzésekre adhat alkalmat.

S végül ott van még a lelkiismereti kérdés! Milyen lelkiismerete lehet annak a csendőrnek, a ki képes arra, hogy egy ilyen jelentéktelen ügyben, de bármily főbenjáró bűnyűben is, csupán azért, hogy ne kelljen azt, mint kiderítetlent nyilvántartani, a valótlan jelentéshez és hamis tanúságtételhez folyamodják és ezzel egy ártatlan egyének elíteltetését és megbüntetését előidézzék?

Azzal a reménnyel, hogy az ilyen törvényellenesség úgy sem derül ki, senki sem áltathatja magát. A csendőr tevékenysége az egész világ szeme előtt történik. Az összes büntető hatóságok az ő jelentéseiből vesznek tudomást a bűnesetekről, kihágásokról, stb. s ezek alapján kezdik meg a további intézkedéseket. S miután mindez nyilvánosan történik, több mint bizonyos, hogy ha közülünk valaki letér az egyenes útról, ha akár szándékosan, akár meggondolatlan könnyelműségből törvénytelenre ragadtatja magát, hamarossan lelepleződik.

Egy csendőrnek mindig arra kell törekedni, hogy jelentése adatainak valódiságához kétség ne férjessen. Annak minden szava, minden betűje tiszta igazságon alapuljon. Ezt kívánja tőle a hivatása, a testület, a társadalom és a saját maga iránti kötelessége, az emberbaráti szeretet és a becsületesség.

És, — feltéve, de meg nem engedve, — hogy e sajnálatos esemény ismerete után is akadna köztünk valaki, a ki a könnyelműségből vagy meggondolatlanságból való meglepedkezésre hajlandósággal bírván, nehezen tudná azt leküzdeni, azt talán visszariasztja az, hogy ez az őrsparancsnok a lefokozáson és a csendőrségből való elbocsátáson felül hét havi, a csendőre pedig, a kit határozottan ő húzott bele ebbe a bajba, hár részben közömbös, részben pedig boszúálló tulajdonságainál fogva más nem is érdemelt, szintén lefokozás és elbocsátás mellett három havi súlyosított börtönre ítéltetett.

Azt hiszem, eléggé visszarettentő példa ez arra, hogy észretörítse, visszarettentse a könnyelműségtől és meggondolatlanságtól azokat, a kiknek erre hajlamuk van.

A galicziai harcsterekről. — Előrenyomuló csapataink.

A lóköltők.

Írta: Nyomozó.

Ha figyelemmel kísérjük a közértalmak működését, azt tapasztaljuk, hogy a szarvasmarha és lólopásokkal leginkább nyáron foglalkoznak. Hiszen történnek ilyen esetek az év más szakában is szép számmal, de a lólopás mégis csak a nyári időszakban virágzik legjobban.

Nagyon egyszerű ennek a magyarázata.

Ősztől kezdve a következő nyár elejéig majdnem minden gazda jászlon tartja a jószágút. Az istállóban pedig éjjeli időben is rendszeresen van valaki. Ott hál a cseléd vagy a gazda fia, esetleg a hol szek nem volnának, ott hál maga a gazda. A jószág tehát úgy nappal, mint éjjel szemelött, őrizet alatt van. Ez a körülmény pedig, ha teljesen meg nem akadályozza is a lopást, de nagyon megnehezíti azt.

Nyáron azonban az igavonó jószág is rendszeresen szabadon van a legelőn. A tehenet és ökröt éjjelre csak megkötik, istállóba vagy akolba terelik, de a lovat, miután ez a telhetetlen állat egész éjjel is mindig eszik, békóba vagy nyüghe téve, még a nagyobb birtokok is a tarlón vagy a legelőn hagyják.

Az így legelőn hagyott lovak mellett természetesen mindig van valaki. De hát a kora reggeltől késő estig munkában levő ember vagy gyerek ki van fáradva s azt a mindössze 4–5 órát, a mely neki alváásra jut, rendszeren oly mély alvással tölti el, hogy felőle nemcsak kárba mehet a jószág, hanem ha gonosz szándéku embernek utjába esik, hát minden fennakadás nélkül könnyen el is lophatja.

Ezeket felül időszerűbbé teszi a jószáglopást nyáron az értékesítés könnyebbsége is. A ló, ökör, mint igavonó állat, nyáron nélkülözhetetlen. A megkárosított gazdának pedig a szorgos munka miatt sokkal kevesebb ideje van nyáron az ellopott jószága után járni, mint egyébkor. Ha ugyancsak nyáron van legjobban igénybe véve a csendőr is.

A szűkölt cselédek és a szerződéstszegő munkások előkerítésére és visszakísérésére vonatkozó felszólított szolgálatok egymást érik. Gyakoriak a munkások bérharcza miatti összpontosítások is. Mind olyan körülmények ezek, a melyek miatt akaratlanul is sokszor el kell halasztani az azonnali nyomozást s így a tolvaj időt

nyer a lopott jószág tovább szállítására és értékesítésére.

Maga az a körülmény, hogy a lábasjószágot csak járlat mellett szabad értékesíteni, már tapasztalatból tudjuk, hogy a tolvajt nem korlátozza. Minden tolvajnak meg van a maga orgazdája. Az orgazda pedig rendszeren olyan összeköttetéssel rendelkezik, hogy a hozzávitt lopott jószág értékesítésénél csak igen ritkán támadnak el nem báriható nehézségei.

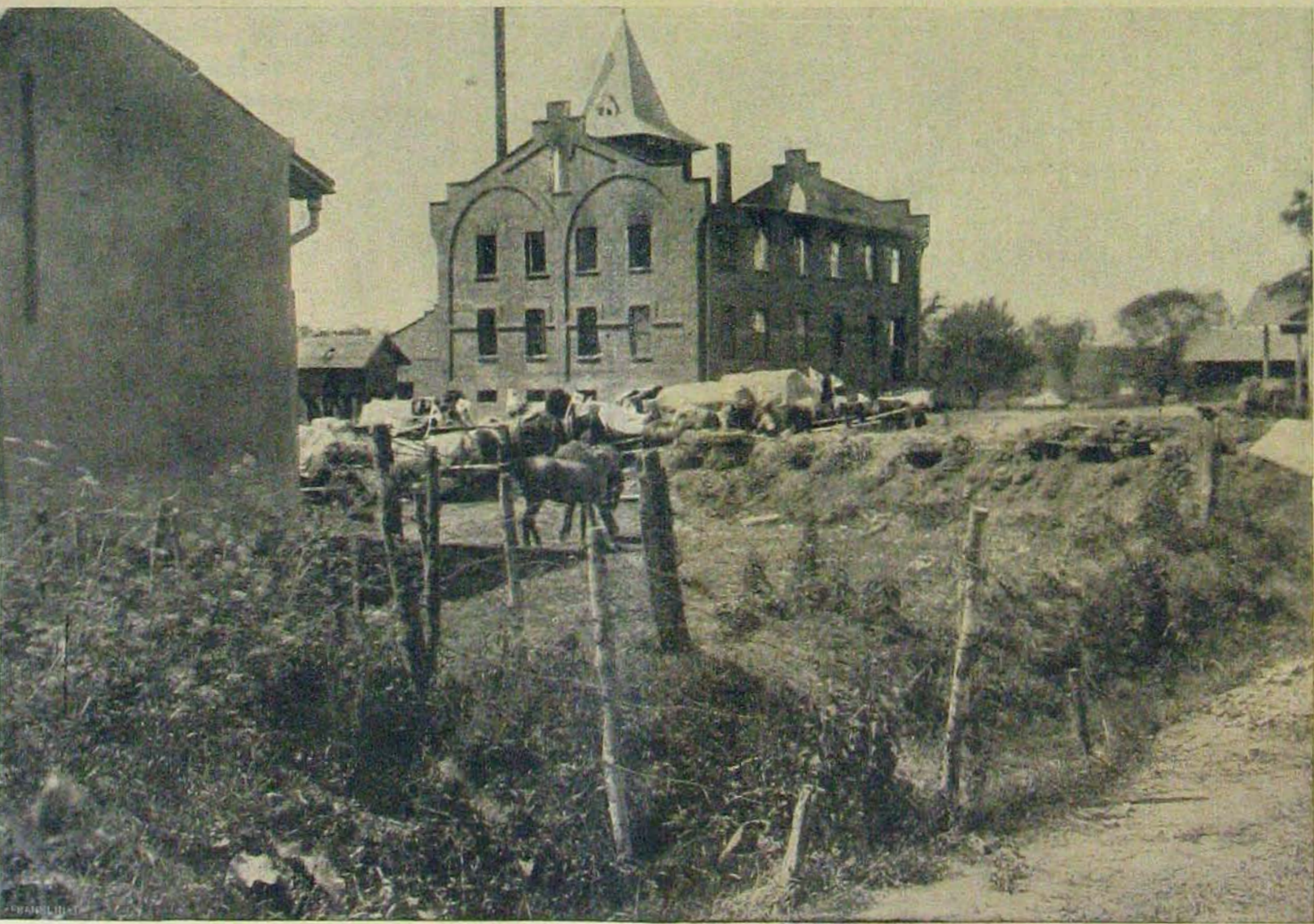
Ha másként is jószágtartó ember az orgazda és a hozzákerült lopott jószág nincs bélyeggel ellátva, mindig akad két olyan tanuja, természetesen a hozzá hasonló erkölcsű emberek között, a kik tanusítják a járlat kiállítására alkalmasával, hogy a szóbanforgó jószág a saját nevelése. Ha pedig bélyeg van a jószágon, egy elhullott jószágról szóló vagy másként használaton kívül jutott járlat, kellő kiigazítás mellett mindenkor megfelelő szolgálatot tesz.

Aztán meg hiába rendeli a törvény, hogy lábasjószágot csak járlat mellett szabad venni és eladni, számtalan esetben előfordul, hogy a vevő, ha tetszik neki a jószág, nem hagyja ott, megveszi járlat nélkül is és teljesen megelégszik azzal, ha az eladó, — aki ilyen esetekben legtöbbször hamis nevet és lakhelyet mond be, — felhatalmazza a vevőt, hogy a járlat megküldéséig bizonyos összeget, 20–30 koronát visszatarthat a jószágért fizetendő vételárból. Ilyen üzleteknek azután legtöbbször az a következménye, hogy rövidebb vagy hosszabb idő múlva csendőrájár jelenik meg a vevőnél, hozza az elfogott eladót s még szerencsésének mondhatja magát, ha őt is nem veszik mindjárt őrizetbe, s csupán a jóhiszeműleg, de törvényellenesen megvett jószágot viszik el.

Fejlesztés Mihály szabadszállási lakos szerint van a járlat megszerzésére még más mód is. Ha lovat, ökröt stb. lehet lopni ugyan ilyen módon meg lehet szerezni vagy szereztetni a járlatot is, csak egy kis ügyesség és megfelelő összeköttetés kell hozzá. A kiállítás módját pedig egy másik járlatról könnyen megtanulhatja az ember.

Persze Fejlesztés Mihálynak könnyű ezt mondani. Aunyszor ült már ő börtönben és fegyházban, hogy hamarosan össze se tudná számítani, hány esztendő telt el rabkenyéren. S ő mindezek dacára szerencsés embernek tartotta magát, mert a börtönökben és fegyházakban nemcsak kartársakat, hanem tanítómestereket is talált a így nemesak barátokat és czinkostársakat szereshetett a jövőre egy-egy bellebbezés alkalmasával, hanem sok olyan dolgot is megtanulhatott, a melyeknek — legalább tolvaj felfogás szerint — alkalomadtán hasznát veszi az ember.

Történetünk idejében már olyan öszülni, öregedni kezdő, egyedül élő alak volt ez a Fejlesztés Mihály. Ott lakott a szabadszállási határban levő tanyáján s mint mondá: már csak az emlékeinek él!

A galicziái harczterekről. — Lövészárkok drótkadályokkal egy az roszok alta oltusztított szeszgyár udvarán.

Rosz nyelvek azonban azt suttogták, hogy nem is olyan unalmas egyedüliségben tölti napjait. Vannak látogatói gyakran. Rendesen éjjel jönnek ezek a látogatók s ugyancsak éjjel, titokban tűnnek el is. Sőt néha Fejlesztés is elkíséri, hol egyiket, hol másikat s a következő reggelen — jobban mondva hajnalban — bágyadtan, álmosan szokott hazatérni.

Ilyen hírek és az említett előélet után senki sem csodálkozott rajta, ha a szabadszállási őrs járőrei gyakran megjelentek Fejlesztés Mihály tanyai lakásán és szinte csalódva érezték magukat ezek a szemtanúk, ha egyedül, Fejlesztés nélkül, látták távozni a járőrt.

— Úgy látszik, most ügyesen dolgozott a Miska bácsi, nem tudtak rábizonyítani a csendőrök semmit, — mondogatták ilyenkor. — Máskor pedig, ha már a csendőrök előtt látták, mindjárt kész volt a véleményük:

— No! a Miska bácinak megint felvitte az Isten a dolgát. Mostanában megint nem lesz egy darabig gondja a kosztra és kvártélyra, de még az ajtót is más csukja be utána! — mondogatták. —

Ilyenformán vélekedtek ezek a szemtanúk 1905. év nyarán is, mikor P. Tóth Imre őrmester akkori szabadszállási őrsparancsnok és Varga Pap János csendőr, úgy szeptember táján elkísérték Fejlesztést a vendégével, egy ismeretlen gulyással együtt az említett szabadszállási tanyájáról.

Az előző hónapban ugyanis egymást érték a lólopások a környéken. Nyomozni való akadt elég. Nap-nap után érkeztek a szakasparancsnokság nyomozó parancsai és a szomszédos őrsök megkeresései, a melyek szerint az említett év augusztus hó 1-én virradóra Varga Mihály ágasegyházai lakos kárára 2 db 580 K értékű ló,

2-án virradóra Bozsódi István köncsögpusztai lakos kárára 2 db 500 K értékű ló,

6-án virradóra Dunezski István kunszentmiklósi lakos kárára 2 db 500 K értékű ló,

10-én virradóra Holló Szabó Pál kiskunfélegyházai tanyai lakos kárára 2 db 310 K értékű ló,

20-án virradóra pedig Kovács István lajosmizsei lakos kárára szintén 2 db 320 K értékű ló lopatott el. És voltak ezeken kívül már előbből történt hasonló lopások is nyilvántartva, a melyek ugyan éppen úgy, mint az utóbbiak csak annyiban érdekelték a szabadszállási őrsöt, hogy a nyomozó parancsok és megkeresések folytán, miután az illetékes őrsök és városi rendőrök előzetes nyomozásai eredménytelenek voltak, az általánosított nyomozásban szintén ki kellett venni a maga részét.

(Vége kör.)

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Miért van háború?

Belveridge amerikai szenátor, a „Collier”ben, Amerika legnagyobb lapjában számos beszélgetést közölt, melyet német előkelőségekkel folytatott. Most egy an-

golt, Bernard Shaw-t szólaltatja meg. A beszélgetés az amerikaiak azzal a kérdéssel kezdődött, hogy miért van a háború? Shaw így felelt:

— A háborúnak oka az a félelem, hogy ha én nem ütök agyon valakit, az üt agyon engem. Anglia nem azért üzentte meg a háborút, mert Németország megsérlette Belgium semlegességét; valójában az 1839-iki szerződés megszegésének ehhez semmi köze. 1839 óta nagyon sok szerződést szegtek már meg, a nélkül, hogy háború lett volna belőle. Az igazi ok az, hogy Grey titokban kötelezte magát Franciaország támogatására abban az esetben, ha Franciaország és a központi hatalmak közt háborúra kerülne a sor. A mi diplomáciánk a francziák mellé állt, még pedig azért, mert azt hitték, ha Németország legyőzi Oroszországot és Franciaországot, miránk kerül a sor.

— Azt hallottam, hogy a liberális párt, mint békepárt került Angliában a kormányra.

— Ez nincs egészen így! Mikor a liberális párt 1906-ban kormányra jutott, két részre oszlott. Felében a modern imperializmus, felében a régi békepártból, az intervenczió ellenzőiből állt. A főnálló ellentéteket úgy vélték elintézni, hogy három liberális imperialistát — Asquith, Grey és Haldane — vettek be a kabinetbe. Megerősítették ezt a csoportot még Churchillal is, ezzel a szenvedélyes katonajunkerrel. A helyzet most már az volt, hogy a kormány el volt tökélve Franciaország támogatására, de a párt szétomlott volna, ha megtudja a titkos szerződést. Ezt tehát tagsdni kellett.

— Az a véleménye, hogy hazudtak a nyilvánosság előtt?

— Egyáltalán nem. Csak technikai értelemben. Asquith Grey-jal szemben egyre azt hangoztatta, hogy a francziákat nyomatékosan föl kell világosítani arról, hogy semmiféle kötelező szerződéseink nincsenek. A francziák — a kik szintén tudják, hogy tekintettel kell a demokráta választókra lenni — nagyon komolyan tudomásul vették ezt a kijelentést. Így aztán Asquith-nak igaza volt, a mikor a nyilvánosság előtt azt mondotta, hogy nincsenek kötelező szerződéseink. Így aztán nem csak a liberális pártot, de az egész nemzetet vakon az ágyúcsövek elé vitték. Természetes, végül mégis csak be kellett a Franciaországgal fennálló szerződést vállalni. Mikor aztán kijelentették, hogy háborúban vagyunk Németországgal, a liberális párt megrökönyödésben, izgalmában, lázában nem is tudta rögtön megállapítani, mennyire rászédtek. Mellesleg szólva, a kormány három tagja vissza is lépett. Csak hónapok múltán tudták meg, hogy eladták őket az ellenzéknek.

— Eladták őket? Hogyan?

— Nemesak Franciaországgal, de az ellenzékkel is főnállott egy titkos megegyezés. Asquith nem tudta, hogy rászédett hívei nem szakadnak-e el tőle és Grey is nem jut-e kátyuba. Mikor a megdöbbenés tetőpontjára ért, az ellenzék egy pár energikus tagja autóba vetette magát és behozta az országból az unionisták vezéreit. Ezek vállalkoztak rá, hogy a fenyegető krízist megállítják és minden pártvesztéség pótlását ígérték meg, sőt több embert ajánlottak föl az esetleg a pártból kiválóak helyett, hogy Asquithnak és Greynek így meglegyen a többségük a maguk háborús programjához. Cserébe azonban el kellett ejtenie Asquithnak a liberális pártnak a szociális és ipari reformokra vonatkozó programját. Ez volt az, a mit az ellentétek hazafias kiküszöbölésének neveztek. Zárt sorokban akartak a „hunnok” ellen vonulni. Pár hónap múlva Bonar Law kiugrasztotta a macskát a zsákból. Nyilvánosságra hozta

azt a levelet, melyben ő és lord Lansdowne megkötötték Asquithal az egyezséget. Az egyezés szerint Franciaországot támogatni kell a háborúban, de Belgiumról egy szó sem volt az egyezésben. Az unionisták észrevették, hogy itt a pillanat, a mikor a kormányt saját petárdáival lehet felrobbantani.

— Amerikában azt mondják, hogy Anglia fájdalmas meglepetéssel vette tudomásul Belgium semlegességének megsértését.

— Meglepetés? Hiszen kormányunknak tökéletes megállapodása volt Belgiummal, hogy német támadás esetén Anglia és Franciaország a német támadás elé vetik magukat Belgiumban. Ha Anglia és Franciaország megállapodtak abban, hogy nem sértik meg Belgium semlegességét és nem vonulnak oda be, ezt csak azért tették, mert nem hittek abban, hogy Németország Belgiumon át fog felvonulni. A Brüsszelben talált okmányokból a németek mindent megtudtak. Angliában most már megdöhbentek lehetnek, a mennyire csak akarnak, most már nincs ebben a tekintetben titok.

— Gondolja, hogy az angol nép akarta a háborút?

— A nép? Az Isten áldja meg, a nép sohasem akar háborút. Persze, hogy mindenkor fölbáborodott minden nép, a mikor tudtára adják, hogy valamely hatalom megtámadta hazáját. De ha Anglia esetleg Franciaországgal keveredett volna báborúba, akkor az ellen tüntettek és a német császárt dicsőítették volna.

KÉPEINKHEZ.

A galicziai harczterekről.

Még mindig a galicziai harczterekről írunk s onnan valók azok a képfelvételek is, a melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk. Seregeink ugyan odafenn járnak már Orosz-Lengyelország szívében, a régi lengyel fővárost és környékét a szövetséges seregek uralják már, de a galicziai harczterekről még mindig lehet és van is mit írni.

Különböen galicziai harcztérnek mondhatjuk azt még Varsó alatt is, mert dicsőséges offenzívánk a galicziai harcztérrel indulván ki, megszakítás nélkül folytatódott egész mostanáig, a Kárpátoktól — egy jókora keleti kitérővel — fel egészen Varsóig a nincs kizárva, hogy a képekkel illusztráltan előrenyomuló gyalogos és lovas csapataink, talán éppen az itt bemutatott felvételek megrögzítésekor léptek át az orosz határt, s így ha a csapat előrése Orosz-Lengyelországban állott is, a hátrábbjövők még mindig Galiczia vérázaltta földjét taposták.

És nincs kizárva az sem, sőt a mostani harcztéri helyzetet tekintve, egyenesen remélhető is, hogy a már eddig elért dicső eredményeknek olyan határ-kiugazítás lehet a következménye, hogy nemcsak Galiczia északi határáig, hanem jóval azonfelül jogosan nevezhetjük majd galicziai harcztérnek azt a területet, a melyen a mostani háború folyamán — Krasznik, Cholm, Lublin és környéke bizonyítják — már másodszor nyomul előre győzedelmesen az osztrák-magyar hadsereg.

A két előrenyomulás között, az akkori és a mostani viszonyokat tekintve, csupán az a még pedig lényeges különbség, hogy akkor — most esztendeje — még egy teljesen érintetlen erős és győzedelemben vakonbízó olyan óriási orosz hadseregekkel kerültek szembe hősiességen előnyomuló csapataink, a melyeknek szinte jogosan és büszkőn adhatta az entente a félelmetes orosz

gőzhenger elnevezést. Most azonban már nemcsak megfogyatkozva, de meg is törve visszafelé vonul ez a talmi-félelmet gerjesztő gőzhenger és mivel másként nem tudja, a saját területének, községeinek és városainak önként való elpusztításával igyekszik a szövetséges seregek győzelmes előrenyomulását megakadályozni abban a reményben, hogy ily módon talán sikerülni fog neki a mostani háborúnak a százévelőtti napoleoni háborúhoz hasonló befejezését kierőszakolni.

A közel jövő majd megmutatja, sikerül-e ez a csábító remény, vagy czéltévesztett haditaktiká marad az egész elhatározás.

HIREK.

Adományok. A homonnai őrsparancsnokság a háborúban megvakult katonák javára gyűjtést rendezett, melyhez bozzájárultak: Tomory Endre százados, ottani szakasszparancsnok 20 K., Rozgonyi György járásörmester, Kelemen Mihály őrmester és Lipscei István csendőr 5—5 K., Beller János, Sipeki István, Herbály János, Garai András és Varga Imre csendőrök 3—3 K., Petrov Áron, Szabó Sámuel, Sárközi János, Hrostik István és Wicsner Viktor népfölkelők 1—1 K. Összesen 55 korona gyűlt egybe. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk. Házy János járásörmester az Erzsébet-otthon céljaira, a Pester Lloyd szerkesztősége útján 2 koronát küldött.

Jegyzés a hadikölcsönre. Házy János járás- és őrsparancsnok Vácztót, az első hadikölcsönre 500, a másodikra 2000 koronát jegyzett.

Ellenszegülések. Mezőőrke községben augusztus hó 4-én d. u. fél hat óra tájban Bukur Ágoston, cs. és k. 62 gy. ezredbeli katonaszökevényvel szemben, mert ez a Balogh Antal és Mell János csendőrökből állott alsó-detreheimi őrsbeli járőrt mellen ragadta és a kísérésnek is ellenszegült. Balogh Antal csendőr szuronyt használt és azt bal czombján megarzva, súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. — Vámosi József csendőr ez. őrmester és Németh Antal csendőr a margittaszigeti őrsről, augusztus hó 1-én, a délutáni órákban, Dávod községben, szolgálaton kívül, utcái verekedés alkalmával, Strikies József, Szlezsák Ferencz és Vörös András dávodi lakosokkal szemben kardot használt s két előbit súlyosan, utóbbit pedig könnyen megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Állatok a háborúban. A háborúban nemcsak a postagalambok és a szanitéczkutyák vesznek részt. A «legnagyobb csukasürke» egy elefánt, mely német katonáknak segít az erdőirtásban. Az öszvért az osztrák-magyar és olasz csapatok az Alpesekben lovaglásra és teherszállításra használják. Orosz-Lengyelországban a szanitéczkutyák egy méteres hó alól is kikaparták a sebesülteket. A belgák gépfegyverek húzására fogták be a kutyákat, némely osztrák-magyar ezredhen pedig ama kis kordékat húzzák, a melyben a nagy dob van. Macskák a német hadseregben is működnek és pedig a raktárakban. E macskák ellátására havi két márká van előírva

nyozva. A francia hadseregben a turkok a frontra is magukkal czipelik; ugyanis ősi babona szerint a macskák, mint szent állatok szerencsét hoznak. Az angol tengerészek febr egeret czipelnek a buvárhajókra. Ez azért történik, mert a próbajáratok alatt sokszor mérges gázok fejlődtek. A febr egerek a levegő romlása iránt igen érzékenyek és mindjárt czinczogni kezdenek, melyt a legkisebb baj van.

Védekezés a legyek ellen. Londonban kiállítást rendeztek annak bemutatására, hogy micsoda veszedelmeket okozhatnak a legyek. A kiállítás legérdekesebb darabja egy óriás méretű légy: a lábszörein tisztán láthatni, hogy mennyi piszkot czipel magával. Látni azután, hogy a légy mint piszkítja be az ételeinket és a betegségek csirait mint rakja a testünkre le. A csirákat 1500-szoros nagyításban mutatják. A legyek üldözését külön osztály tanítja. Mindenekelőtt a légytojásokat kell elpusztítani. Erre a következő mód a legjobb: a szemetet száraz szalmával kell körülvenni; a lárvák a szalmába másznak, hogy begubózzanak; a szalmát ekkor kell elégetni. A legyek pusztítására egész sereg szer szolgál, de legjobb a nyers petróleum, zöld szappan és víz keveréke. E keverékkel ha bedörnsöljük a testünket és a ruhánkat, kitűnő védelmet találunk a legyek és egyéb rovarok ellen.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és udtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényes-égénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegot ne küldjenek.

Lublin. A koronás ezüst érdemkereszt után — akár békében, akár pedig a harczotéon szerzett érdemek jutalmazása fejében adományoztatott — örempótdij nimesen rendszeresítő. A csendőrségi jelvénypótdijalap kamataiból azonban az ilyen érdemkereszt tulajdonosa napi 32 filléres jelvénypótdijban részesíthető, a mely pótdij a kitüntetés időszarintí sorrendjében és az alap kamattjövédelméhez képest a honvédelmi miniszter úr által hivatalból utalványoztatik. Minthogy azonban a 2. oszt. ezüst vitézségi érem a jelvénypótdij alapszabályai szerint a koronás ezüst érdemkeresztet a jelvénypótdijra való igény tekintetében megelőzi, mindenszélőtt a 2. oszt. ezüst vitézségi éremmel kitüntetett egyének láthatnak el a jelvénypótdijalaphól oly összegű pótdijkifőbőszettel, a mely a jelzett érem után járó havi 7 K 50 filléres árszempótdiját, a napi 32 filléres jelvénypótdij összegére egészíti ki.

N. D. 38. A tábori csendőrilletékeit a hadügyi tüzercza viseli. Ezek az illetékek a következők: zöld, szolgálati pótdij, tőmegátalány. Készültségi és hadipótdij fejében őrmesternök 1 K 50 fillér, a többi altisztnek és csendőrnek 1 K 20 fillér naponta. Egyéb illetékeit az egyenrangú gyalogsági legénység számára érvényes szabályok szerint élvezi.

Békés. Hyen vezénylései pótdiját nem ismerünk. Egyebekben N. D. 38. jelige alatt adott üzenetünk Önnek is szól.

1884. Tudunkkal e tekintetben nem áll fenn megkülönböztetés.

B. L. népfőlkelő őrmester. A nyugállományu vagy volt csendőröknek népfőlkelési tőnyleges szolgálatra való alkalmazása tekintetében külön rendelet intézkedik. Minthogy pedig szolgálati a csendőrségnél mint népfőlkelő teljesíti — bár a csendőrségnél viselt rendfőlkozatát megtartja — a szolgálati alati csapán ugyanolyan illetékekben részesülnek, mint az ezen szolgálatra beosztott más népfőlkelő. E tárgyban különben lapunknak f. évi 32. számában megjelont czikke hő ismertetéssel szolgál.

Hódlított terület. A tőmegátalány békakiszbaltban változatlanul illetékes.

888. Véleményünk szerint a havi óratőbblet után a 20 fillérek levonása mellett visszajáró napibetét nimesak a közzgazdálkodás részeseit, hanem mindazokat megilleti, a kik az őrs közéletkezésében résztvesznek. Ha ebben a kérdésben kételyeik támadtak, forduljanak az ügy tisztázása érdekében szolgálati uton előjáró aszárnyparanosnokságukhoz.

Zombori járás. 1. Dél 12 óra 35 percz = d. u. 12 óra 35 percz, éjféli 12 óra 35 percz = d. e. 12 óra 35 percz. 2. A btk. 78. §-ában az após és anyós külön megnevezése ugyan nimesnek, de a gyakorlat szerint ezek is hozzátartozóknak tekintettek. A btk. 78. §-át nem szó szerint, hanem értelem szerint kell felfogni, mert ha a házastársnak testvérei hozzátartozóknak tekintendők, a rokonok közt fennálló érzelmi viszonyt véve alapul, a házastársnak szűlei ugyanilyen fokban hozzátartozóknak tekintendők. 3. A kihágási btk. 55. §. a „nagyobb mennyiségű” fogalmát nem határozta meg közlelebről. Móg pedig azért, hogy a körülmény eldöntése minden egyes esetben a bíróság ítéletére legyen biva. Ha eleve teljesen ki lenne zárva annak a lehetősége, hogy a kihágási btk. 55. §-ában említett hamis vagy hamisított pénz valaha forgalomba kerülhessen, büntetés rendelkezés alkotása mēlőzhető lett volna. A „nagyobb mennyiségű” kérdésének eldöntésénél figyelembe jőhet a teljes egységisége, vagyoni állapota stb. s mindezeknek alapján annak megítélése, hogy mily fokú lehetőségek forog fenn arra nézve, hogy a kérdéses hamis vagy hamisított pénz — az azt készítő eredeti szándékától eltérően — mégis forgalomba kerüljön. A csendőr természetesen nem hivatott és nem is vállalkozhatik annak eldöntésére, hogy adott esetben nagyobb mennyiségről van-e szó vagy sem, hanem minden felmerülő esetről a bíróságnak jelentést tesz s annak megítélésére biva, hogy büntetendő cselekmény tényálladásként megállapítsa vagy sem.

K. P. 1. Van igényük. 2. Lásd 886. jelige alatt adott üzenetünket.

F. J. Tősti épség elleni kihágáson kívül más büntetendő cselekmény nem forog fenn. A kutya által okozott ruhatépsért a káros kártérítést követelhet, de ez már nem büntetés, hanem polgári peros utra tartozik.

Faddi órs. A vonatkozó 1908. évi 11217/eln. és 1911. évi 3060/16. sz. honv. min. rendeleték a szavolyzubbonynak laltanyában való viselését megengedik, de ezekben lebjfott gallérről nimes szó, tehát a gallér alakjára nézve a régi szabályok mērvadók.

K. M. 42. Erre nézve új szabály móg nem lett alkotva, tehát a jelentkezés az addigi szabályok szerint történik.

Óreg csendőr. 83. A szabadságidőbe az oda és visszautazás ideje is beleszámít.

II. D. népfőlkelő. I. Olvassa el a 888. jelige alatt adott üzenetünket. — Azon ne törje a fejét.

Nagy csendőr. II. Egyelőre csak a szükséglet összoírásáról van szó. Ennek alapján azután az órsóknak a kellő mennyiségű gabonával, illetőleg liszttel való oltatása szándékoltatik. Nem árt azonban, ha ellátják magukat minden szükséglettel, mert a mai viszonyok mellett mi sem könnyőbb, mint ölelmiszerfőleslegen elfogódható áru tulajdani.

L. I. Kötvényei nem nyertek.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

(1) császári és apostoli királyi Felsége folyó évi július hó 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkgyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatainak elismeréséül:

besenyei László Béla, a 3. hadseregparancsnokságnál beosztott csendőr főhadnagynak, a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtán adassék.

(2) császári és apostoli királyi Felsége legkgyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

Vincze Mihály, II. csendőrkerületbeli csendőr ez. őrmester, a német császár Ő Felsége által neki adományozott Hadi érdemermet elfogadhassa és viselhesse.

(1914. évi november 7-én kelt legfelsőbb elhatározás alapján.)

A tényleges szolgálati állományba felvétetik:

Heil, Miksa, II. számú csendőrkerületbeli várakozási illetékekkel szabadságot hadnagy, az újólág megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint szolgálatképes.

Előléptettek:

őrmesterré:

1915. évi augusztus hó 1-ével:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Takács János L., Fülöp István és Hajdinák Ferencz őrsvezető ez. őrmesterek;

őrsvezető ez. őrmesterré:

1915. évi augusztus hó 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Horváth István II., csendőr ez. őrmester;

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Botányi István, Horváth István IV. és Koller György csendőr ez. őrmesterek;

csendőr ez. őrmesterré:

1915. évi július hó 18-ával:

a os. és kir. hídfőparancsnokság által:

Klovazky Ferencz, V. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi augusztus hó 6-ával:

a m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által, a folyó évi 140339/16. számú honvédelmi miniszteri rendelet alapján:

Geszti Sándor, Kővári János, Kmety József, Hollósy Béla, Fábrián Agoston, Kozma Dávid, Németh József I., Balogh Károly, Madarász József, Szeles András, Pucsik József, Csápai Vendel, Odor Imre, Valasek Alajos, Bíró Károly, Mikuska János, Vankó Lénárd, Dalla István, Vargha János. I., Pobori Lőrincz, Ozogány Lajos, Szalay Sándor III., Lonnek István, Varga József III., Tárnok Benő, Körösligeti Ádám, Török Ferencz, Domokos József, Fazekas János, Császár Ferencz, Harangi Sándor, Valózi József, Moró Pál, Szabó Károly II., Németh Mihály, Barinka István, Léhi Béla, Turesányi János, Táló Szilveszter, Csuka László, Mozsolics Sándor, Soóki Lajos, Stefánik József, Oláh István, Wieder Lajos, Pintér Géza, Janka Gyula, Kádár György, Salamon Ferencz, Lszóf László, Nagy Lajos I., Nagy Béla I., Kolozsári Arnold, Moravcsik Ferencz, Martinkovics Mihály, Ács István, Horváth Ignác, Varga János, Csorba Flórián, Piska József, Hamsláger István, Filipovics Antal, Kollár Mihály II., Koltai Ferencz, Gere Sándor, Kovács József II., Kis Zsigmond, Kárpáti Antal, Hevesi Ferencz, Bazsó Kálmán, Kálmán József I., Majuska István, Szalai Sándor II., Lang Ferencz, Szilágyi József, Forisek Károly, Kimpian János, Csekő József, Bartók Lajos, Petrovsvki József, Asztalos György, Varga György, Rumancsik Sándor, Kurbert János, Serényi István, Oszkai Károly, Baják Márton, Bokuniczky János, Groszmann József, Minka Péter, Bagócsi Mihály, Petrovics Pál, Deák Ferencz, Pap Mihály II. és Blánár Vincze csendőrök.

Katonai szolgálati jellel való ellátás:

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi állományában:

Tendli István csendőr augusztus hó 11-ével, Martin Tivadar csendőr augusztus hó 14-ével és Jári József csendőr augusztus hó 16-ával a II. osztályu, továbbá Cseke Kálmán csendőr, augusztus hó 12-ével, Nagy János csendőr, augusztus hó 14-ével, Bognár Mihály I. csendőr, augusztus hó 19-ével, Bazsó Gyula és Toplak Ferencz csendőrök, augusztus hó 25-ével, végül Trischler János csendőr, ez. őrmester augusztus hó 26-ával a III. osztályu légénységi katonai szolgálati jellel láttatik el.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

a VI. számú csendőrkerületi állományába tartozó:

Tóth Ferencz I., Ludics Pál, Póka István, Lovász Ferencz, Szalai István I., Vas János I., Tóth János II.,

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi utca 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbér elvétel ellenében.

Külföldi pénznemek értéke és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Fogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkbenél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melyeket az 1. pontban jelzett felmondási időtől ki nem költi, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattal és mellett. Utalványok, intézkedések és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

Horváth Gábor, Kosztrics Ferenc, Herló György, Kisfalvi Mihály, Pomozi István, Szekeres Lajos Ignác, Kakas László, Sebik Ferenc, Gáspár Ferenc, Kráncz István, Szabó József III., Horváth Mihály, Tuboly Károly, Sneff György, Tóth János III., Rózsás János, Fiuta József, Sabján István, Somogyi András, Juhász György, Badics János, Varga István IV., Riklik Sándor, Takács Ferenc, Hóbor Mihály, Urbán Lajos, Puskás István, Gerencsér Pál, Eöri Gábor, Domán János, Tóth György IV., Haszán István, Balla János, Horváth József VIII., Molnár Gyula, Hafos Sándor, Kovács Mozsár József és Gémes János csendőrök járőrvezetői jelvényével láttattak el.

Pénzjutalomban részesítettek:

Máté Antal, Kiss Gyula, Serény János, Illyés József, Sikér Lázár, Farkas Sándor és Csatlós János, VII. számú csendőrkerületbeli őrsvezető ez. őrmestereknek, belügyminiszter ur 146—146 korona pénzjutalmat folyósított.

Lovaglási jutalomdíjban részesítettek:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Kotán Ferenc őrmester, Karsai András őrsvezető ez. őrmester, Fábrián Mihály I. csendőr ez. őrmester és Petők Sándor csendőr. — 2 darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban.

Névváltoztatás.

Családi nevüket, belügyminiszteri engedély alapján, az alábbiak változtatták:

Panczatz (Pongrácz) János, I. számú csendőrkerületbeli járőrőrmester «Pongrácz»-ra és Hübárszki János, III. számú csendőrkerületbeli csendőr, «Hönaszéki»-re.

Házasságra léptek:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Tóth János I. csendőr, Izsák Jolánnal, 1915. évi június hó 9-én, Nygyeden.

Szabó János V. csendőr ez. őrmester, Rakovszky Honával, 1915. évi június hó 2-án, Aranyosmaróton.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Bán Tihámér őrsvezető ez. őrmester, Janicsék Paulinával, 1915. évi május hó 23-án, Nagyikindán.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Bebe Lajos csendőr, Nagy Rozáliával, 1915. évi május hó 24-én, Szilágynagyfalun;

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Markovics Horváth Mihály őrmester, Oláh Lidiával, 1915. évi június hó 20-án, Irsán;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Simon György őrsvezető ez. őrmester, özv. Lázár Elemérné szül. Stich Máriaival, 1915. évi június hó 29-én, Kassán.

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Szabó Sándor II. őrsvezető ez. őrmester, Vigh Juliannával, 1915. évi június hó 28-án, Jászakiséren;

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Grabuczai József csendőr ez. őrmester, Kuthy Irmaival, 1915. évi június hó 15-én, Dombrádon;

Papp Mihály csendőr ez. őrmester, Sós Juliannával, 1915. évi június hó 12-én, Nagyszalontán.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postelon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Párhéztűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

HEGEDÜ

esodásan tiszta erős hangu 6 korona és feljebb. Mester műhegylük részletre is. Romlottakat művé szívesen javít. — Árjegyzék az összes hangszerekről ingyen.

Mogyorossy Gyula

kir. szab. hangszergyár
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. sz.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és nyakravaló
Czipőkrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves szolgálati kereszt stb. stb.

Nagyvárad, Rulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Vitézségi éremszalagok raktáron vannak.

Mindennemű felszerelési tárgyaktus raktára olcsó árakkal.

Nyári szürke és fehér czernameztyük nagy választékban olcsó árban kaphatók.